

Spis treści

Podziękowanie	9
Wykaz skrótów	10
Zasady cytowania	11
Zasady pisowni	11
WPROWADZENIE	13
CZĘŚĆ PIERWSZA	
POCHODZENIE WERSZA LITANIJNEGO	25
Rozdział pierwszy	
Starożytne próby litanii metrycznych	32
Rozdział drugi	
Litania i matematyka	37
Rozdział trzeci	
Geneza wiersza litanijskiego w pieśni	44
Rozdział czwarty	
Geneza wiersza litanijskiego w prozie	56
Rozdział piąty	
Wiersz litanijski jako embrionalna forma wiersza	71

CZĘŚĆ DRUGA

GATUNEK LITANII .....81**Rozdział pierwszy**

Pojęcie, nazwa i termin litanii 84

Rozdział drugi

Geny litanii 98

2.1 Gen ektenialny 102

2.2 Gen chairetyzmiczny 112

2.3 Gen polionimiczny 135

2.3.1 *Egipski hymn henoteistyczny* .....1362.3.2 *Błogosławieństwa w hymnie monoteistycznym* .....143a) *Hymn trzech młodzieńców* .....148b) *Psalm 136* .....155c) *Hymny św. Efrema Syryjczyka* .....160d) *Powrót do Biblii* .....1632.3.3 *Bilans* 170

2.4 Łączenie genów 173

2.4.1 *Chairetyzmy bizantyjskie: gen polionimiczny + gen chairetyzmiczny* ..1742.4.2 *Litania do Wszystkich Świętych: gen polionimiczny + gen ektenialny* ..184a) *Lista maksym* .....197b) *Lista bohaterów* .....201c) *Zaklęcie katalogowe i lorica* .....2082.4.3 *Litania loretańska: gen polionimiczny + gen ektenialny*+ *gen chairetyzmiczny* 220

CZĘŚĆ TRZECIA

LITANIA – GATUNKOWY OBRAZ ŚWIATA .....225**Rozdział pierwszy**

Struktura obrazu świata 228

1.1 Co to jest gatunkowy obraz świata? 228

1.2 Czasoprzestrzeń koncentryczna 236

1.2.1 *Paradoks okręgu* .....2371.2.2 *Artystyczne konceptualizacje czasoprzestrzeni koncentrycznej* 242

1.3 Semantyka komponentów litanii 248

1.3.1 *Podstawowy schemat dwukomponentowy* .....2481.3.2 *Schematy z trzema i czterema komponentami* .....2511.3.3 *Tendencje redukcyjne w kierunku jednego komponentu* .....2591.3.4 *Wnioski i konsekwencje* 264

a) Technika wycinka i technika przekroju	265
b) Wyliczenia nielitanijne	267
c) Konsekwencje teologiczne	271
1.4 Układ komunikacyjny litanii	272
1.4.1 Nadadresat.	273
1.4.2 Podmiot uprawniony do wypowiedzi	274
1.4.3 Semantyka apostrofy	278
1.4.4 Pośrednictwo	280
1.5 Problem czasu	285

Rozdział drugi

Antonomazja	290
2.1 Antonomazja w tradycji retorycznej	291
2.2 Antonomazja w kontekście innych tropów i zjawisk językowych	297
2.3 Przedziwne imiona	304
2.4 Wieloimienność	308
2.5 Antonomazje w działaniu	315
2.6 Narracja litanijna	324

CZĘŚĆ CZWARTA

POWSTANIE I ROZWÓJ LITANII POETYCKICH 339

Rozdział pierwszy

Podziały w Kościele, podziały w poezji	343
1.1 Gen ektenialny w litanii kościelnej i poetyckiej	347
1.2 Gen chairetyzmiczny w litanii kościelnej i poetyckiej	349
1.3 Specyfika litanii poetyckiej w kontekście pobożności prywatnej	354

Rozdział drugi

Równoległe funkcjonowanie genu polionimicznego w nurcie poetyckim	357
---	-----

Rozdział trzeci

Wersyfikacja litanii kościelnej i poetyckiej	373
--	-----

Rozdział czwarty

Sztuka parafrazy, komentarza i autokomentarza	380
4.1 Poetyckie parafrazy litanii kościelnych	382
4.2 Poetyckie komentarze do litanii kościelnych	384
4.2.1 Etap średniowieczny	385
4.2.2 Etap poreformacyjny	387
4.3 Autokomentarz jako specyficzna technika litanii poetyckiej	395

Rozdział piąty

Związki litanii z innymi gatunkami	400
5.1 Litania a sonet	400
5.2 Litania a pozostałe gatunki średniowieczne	405
5.3 Litania a gatunki nowożytne.	411

Rozdział szósty

Interpretacje – reinterpretacje – eksperymenty	419
6.1 Interpretacje zasobów gatunkowych	419
6.2 Reinterpretacje zasobów gatunkowych	429
6.3 Eksperymenty z gatunkowym obrazem świata	438

PODSUMOWANIE	448
-------------------------------	-----

Wybór bibliografii	451
-------------------------------------	-----

Summary	461
--------------------------	-----

Indeks osób	463
------------------------------	-----

Indeks rzeczowy	470
----------------------------------	-----